

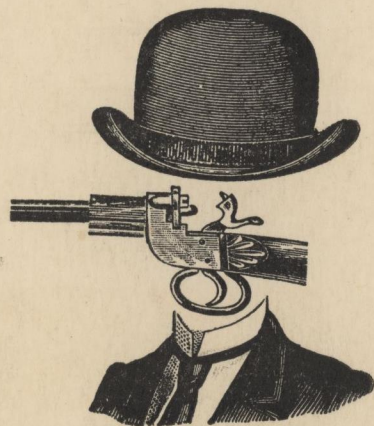
Cena zł 1,60

**PAŃSTWOWY TEATR
„KOMEDIA”**

(w Sali Ministerstwa Kultury
i Sztuki)

KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE
21/23

**PAŃSTWOWY TEATR
„KOMEDIA”**

program

PAŃSTWOWY TEATR „KOMEDIA”

DYREKTOR i KIER. ARTYSTYCZNY
CZESŁAW SZPAKOWICZ

FELICIEN MARCEAU

„JAJKO”

(„L'oeuf”)

PRAPREMIERA – STYCZEŃ 1958 r.

FELICIEN MARCEAU

„JAJKO”

(„L'oeuf”)

KOMEDIA W 2 CZĘŚCIACH

PRZEKŁAD: ALICJA URSYN-SZANTYRÓWNA

OSOBY:

MAGIS	~~WIENCZYSLAW GLIŃSKI~~ ~~WOJCIECH SIEMION~~	Róża	HANNA SKARZANKA <i>CALERT</i>
Lekarz	~~WIKTOR BIEGAŃSKI~~ <i>TRACZYK</i>	Eugeniusz	CEZARY JULSKI
Barbedart	~~LECH MIKUŁOWSKI~~ <i>GRUBOWSKI</i>	Klient z kawiarni I	JERZY RUŚNIACZEK <i>TRACZYK</i>
Tanson	~~JERZY RUŚNIACZEK~~ <i>RUSNAWIEK</i>	Klient z kawiarni II	~~LECH MIKUŁOWSKI~~ <i>GRUBOWSKI</i>
Kobieta I	JOLANTA SKOWROŃSKA <i>WETEMAN</i>	Berthoullet	WIKTOR BIEGAŃSKI
Kobieta II	JANINA SZYDŁOWSKA <i>DZIERZBICKA</i>	Madame Berthoullet	GUSTAWA BŁOŃSKA <i>GRUBOWSKI</i>
Kobieta III	ALINA DZIERZBICKA <i>SZYDŁOWSKA</i>	Wuj z Montauban	KAZIMIERZ DEMBOWSKI
Dziewczyna	{ JOLANTA SKOWROŃSKA <i>GRUBOWSKI</i> ALICJA URSYN-SZANTYRÓWNA	Hortensja B.	JANINA SZYDŁOWSKA
Mlle Duvant	GUSTAWA BŁOŃSKA <i>GRUBOWSKI</i>	Lucja B.	{ JOLANTA SKOWROŃSKA ~~ALICJA URSYN-SZANTYRÓWNA~~
Klient u Dufiqueta	JERZY RUŚNIACZEK <i>GRUBOWSKI</i>	Karolina B.	BENIGNA SOJECKA
Dufiquet	WIKTOR BIEGAŃKI <i>GRUBOWSKI</i>	Raffard	STANISŁAW IWAŃSKI
Matka	HELENA GRUSZECKA	Józef	JERZY RUŚNIACZEK
Justyna	ALINA DZIERZBICKA	Dugommier	~~ANDRZEJ SZCZEPKOWSKI~~ <i>KATOSKI</i>
Gustaw	LECH MIKUŁOWSKI	Stróżka	~~HELENA GRUSZECKA~~ <i>ZARUBIN</i>
Georgetta	{ JOLANTA SKOWROŃSKA ~~ALICJA URSYN-SZANTYRÓWNA~~	Prokurator	LECH MIKUŁOWSKI
Chłopak z kawiarni	~~JERZY RUŚNIACZEK~~ <i>BOROWSKI</i>	Przewodniczący	KAZIMIERZ DEMBOWSKI
		Obrońca	STANISŁAW IWAŃSKI

REŻYSERIA I SCENOGRAFIA
CZESŁAW SZPAKOWICZ

Inspicjent: Janusz Balewski

Sufler: Janina Hollakowa

„JAJKO” na twardo

„Jajko” ukazuje się na scenie polskiej, kiedy równocześnie grane jest z ciągle niesłabnącym powodzeniem w Paryżu. Wystawione w ubiegłym sezonie w mającym świetne tradycje teatrze „Atelier” na Montmartre w reżyserii jednego z najambitniejszych ludzi francuskiego teatru André Barsacq’a ściąga co wieczór — już drugi rok — tłumy publiczności. Bawi się ona doskonale na przedstawieniu i podziwia znakomitą grę młodego Jacques Duby, który okazał się rewelacją aktorską sezonu. To nazwisko warto zapamiętać. Z pewnością spotkamy się z nim jeszcze w teatrze i filmie francuskim.

Nazwisko autora „Jajka” Felicjena Marceau niewiele mówi widzowi polskiemu. Niezbyt wiele zresztą mówiło ono — do roku ubiegłego — także widzowi francuskiemu. Marceau debiutował jako dramaturg w roku 1954 sztuką „Caterina”, która mimo życzliwego przyjęcia przez krytykę przeszła bez większego wrażenia. Poza tym zajmował się krytyką literacką i pisał powieści. Jedną z nich „Elans-du coeur” (Porywy serca) zdobyła nawet w roku 1955 „Prix Interallié”. Druga „Chair et cuir”. (Ciało i skóra) dała właśnie „Jajku” postać bohatera i schemat akcji.

Bohater ten nazywa się Magis i jest „szarym człowiekiem”, skromnym urzędnikiem paryskim, naiwnym i poczciwym. Niezręcznie poczyną sobie w miłości i w życiu codziennym, w małżeństwie i w biurze. I przy tym czuje się samotny wobec świata otoczonego skorupą jak jajko i rządzącego się swoistym „systemem” zasad, racji, idei. Magis stara się poznać ten „system”. Zdobywa gorzką wiedzę o nim. Zdobywa ją poprzez drobne podłości, a potem szantaż i zbrodnię. Teraz dopiero ma prawdę o świecie. Przebił jego skorupę. Okazała się ona w gruncie rzeczy nie zbyt oporna — jak w jajku. I wreszcie usadowił się mocno w społeczeństwie. Dopasował się do niego i zatriumfował.

„Jajko” jest komedią — bardzo śmieszną, cyniczną, szyderczą. Ale i bardzo gorzką zarazem. Głupota, podłość, zbrodnia — nic ponadto. Oto jaki jest świat, ugotowany w sztuce tej na twardo. Marceau znajduje się gdzieś blisko tego nurtu literatury francuskiej, który topi rzeczywistość w pesymizmie i zdziera z niej wszelkie złudzenia. Nie przypisuje jej jednak bezsensu. „System”, do którego poznania dochodzi Magis, ma swój sens, ale jest to sens zbrodniczy.

„Jajko” uderza widza także niezwykłością formy dramatycznej, która z pewnością nastrecza teatrowi niejedną trudność w realizacji ale która zachęca do oryginalnych rozwiązań scenicznych. Jest to właściwie jeden wielki monolog, można by powiedzieć monolog z ilustracjami. Komedia ta ma w sobie coś z teatru opowiadającego, teatru Brechta czy Piscatora.

Magis — już wzbogacony o wszystkie doświadczenia życiowe — opowiada publiczności o swej drodze do zdobycia „systemu”. Opowiada i raz po raz zaczyna grać w różnych fragmentach swego życia. Jest w tym coś z filmowego cofania się wstecz. Rzecz dzieje się w dwóch różnych czasach — w czasie opowiadania i w czasie przedstawianych obrazów. Magis ustawicznie przechodzi z jednej rzeczywistości w drugą. Raz jest człowiekiem mającym już całą tę historię za sobą, to znów bierze udział w przedstawieniu jakiegoś epizodu swego życia. To wszystko odbywa się bez żadnych przejść, bezpośrednio i naturalnie. Stopniowo Magis dogania w czasie swoje opowiadanie i na końcu dochodzi do momentu współczesnego i zarazem do punktu wyjściowego. Ale końcowe słowa: „To jest system” mają dla słuchacza już zupełnie inną, bogatszą treść niż te same słowa wypowiedziane na początku,

„Jajko” jest sztuką bardzo paryską. Paryską w dialogu i dowcipie, paryską w atmosferze i sytuacjach, paryską w cynizmie i sceptycyzmie. Jak zagra ona na polskiej scenie? Jak trafi do publiczności warszawskiej?

August Grodzicki

PRZEDSTAWIENIA ODBYWAJĄ SIĘ
W PONIEDZIAŁKI, WTORKI,
ŚRODY, SOBOTY I NIEDZIELE
O GODZ. 20

SPRZEDAŻ BILETÓW NA
DZIEŃ BIEŻĄCY
W KASIE TEATRU
(SALA MINISTERSTWA KULTURY
I SZTUKI)
(Krakowskie Przedmieście 21/23)
w GODZ. 18 - 20

PRZEDSPRZEDAŻ BILETÓW W „ORBISIE”
(Bracka 16) CODZIENNIE (PRÓCZ NIE-
DZIEL I ŚWIĄT) W GODZ. 11 – 18 ORAZ
W KASIE TEATRU „KOMEDIA” (ŻOLI-
BORZ, UL. SIERPECKA 7) W GODZ. 11-14
(PRÓCZ PIĄTKÓW I NIEDZIEL).

ZAMÓWIENIA NA BILETY ZBIOROWE
PRZYJMUJE CODZIENNIE SEKRETARIAT
TEATRU „KOMEDIA” (ŻOLIBORZ, UL.
SIERPECKA 7) W GODZ. 9 - 15

DYREKCJA I SEKRETARIAT

TELEFONY: 33-15-84
33-11-92